

Lemi Kuukanniemi osayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi 2022

**Timo Jussila
Timo Sepänmaa**

Tilaaaja: Lemin kunta

Sisältö

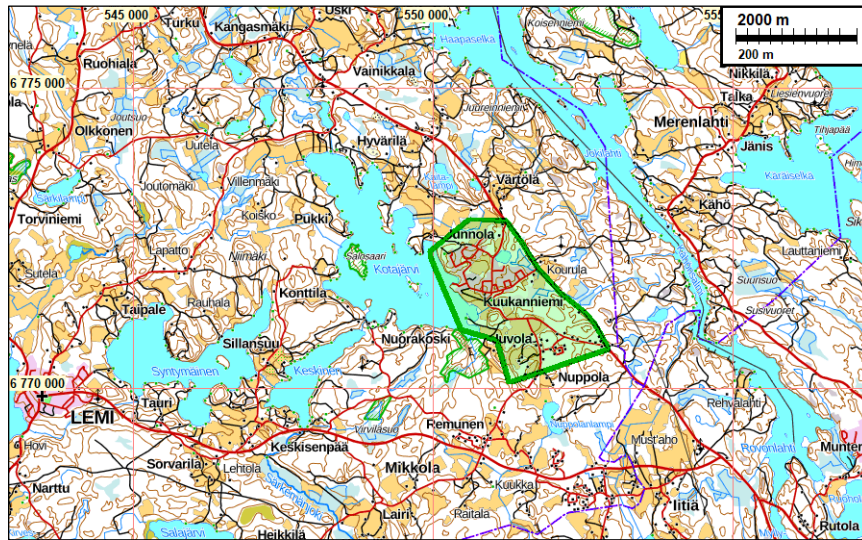
Perustiedot	2
Kartat	3
Kohdelista	4
Inventointi.....	4
Lähteet	8
Suojelukohteet	8
2 LEMI PYHÄLAMPI	8
4 LEMI HATKANSUO LOUNAS.....	10
5 LEMI VÄRTÖLÄ	11
6 LEMI JUNNOLA	13
7 LEMI KOROTINMÄKI.....	14
8 LEMI HATKANMÄKI	16
9 LEMI LÄÄNMÄKI.....	17
10 LEMI LINNAKONKI	18
11 LEMI SAIJALA	19
12 LEMI JUVOLA.....	20
13 LEMI MÄKELÄ	21
Muut kohteet	22
1 LEMI JUNNOLA 2	22
3 LEMI MERENLAHTI TALLINEN	23
14 LEMI OIKOTIEN KOILLISPÄÄ.....	24

Kansikuva: Taisteluhaudan jäännöistä Tallisenlammen pohjoispuolella.

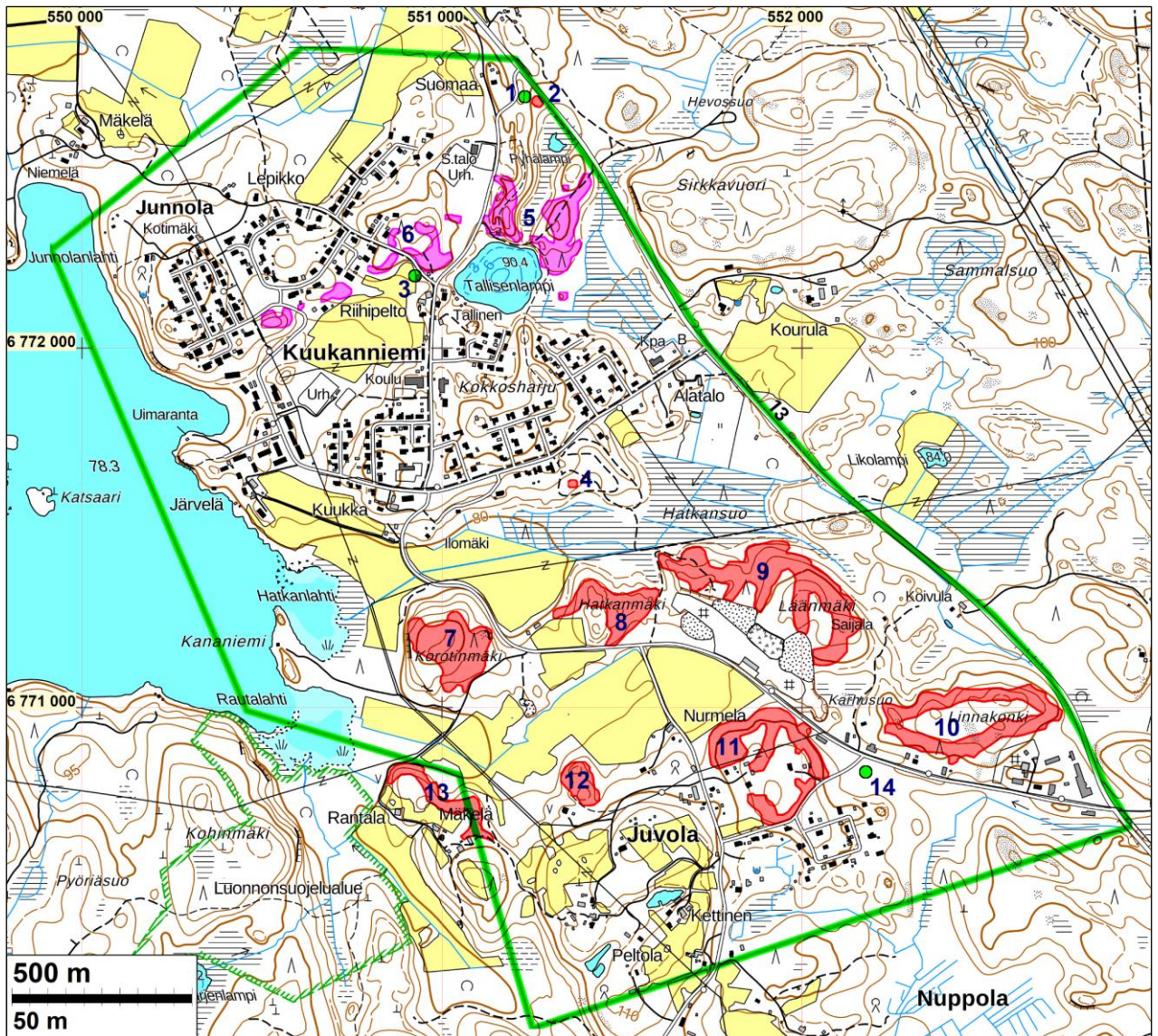
Perustiedot

<i>Alue:</i>	Lemin Kuukanniemen alueen osayleiskaavan alue.
<i>Tarkoitus:</i>	Selvittää alueen kiinteät muinaisjäännökset ja muut arkeologiset suojelukohteet.
<i>Työaika:</i>	Maastotyö 8.6. ja 22.6.2022.
<i>Tilaaja:</i>	Lemin kunta.
<i>Tekijät:</i>	Mikroliitti Oy, Timo Jussila maastotyössä ja valmistelussa myös Timo Sepänmaa.
<i>Tulokset</i>	Alueelta tunnettiin ennestään tervahauta sekä Salpalinjan ja 1. maailmansodan aikaisia varustuksia jaettuna kymmeneen kohteeseen. Lähes kaikki varustukset olivat alustavasti laserkeilausaineistosta paikannettuja ja rajattuja. Varustukset rajattiin nyt tarkemmin. Yksi varustuskohde poistettiin - sitä ei ole (kohde nro 1). Yksi aiemmin mahdollinen muinaisjäännös paikannettiin uudestaan ja todettiin arkeologisessa mielessä tuhoutuneeksi. Alueella havaittiin yksi tervahauta lisää. Esihistoriaa ei etsimisestä huolimatta löydetty. Alueella on nyt kaikkiaan 11 arkeologista suojelukohdetta joista 9 varustuksia ja kaksi tervahautaa.
<i>Selityksiä:</i>	Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa. Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta toukokuussa 2022, ellei toisin mainittu. Muinaisjäännösrekisteri on tarkastettu 11/2022. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon, eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia ja ne ovat tallessa Mikroliitti Oy:n palvelimella ja sen varmuuskopioilla, joissa myös raportti ikään kuin alkuperäisenä.

Yleiskartat

Tutkimusalue vihreällä

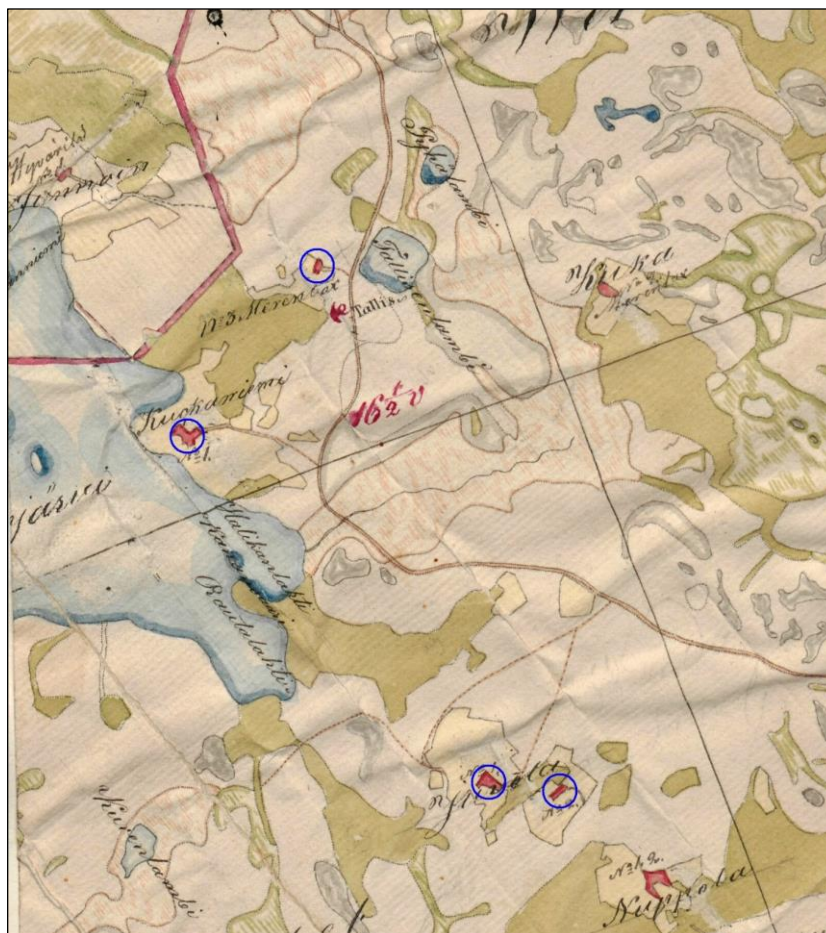

Muinaisjäännökset punaisella ja muu kulttuuriperintökohde (Salpalinjaa) sinipunaisella. Muut kohteet vihreän ympyröin. Numerot ovat raportin kohdenumeroita. Kaikki kohteet ovat historiallisia. Laajat kohteet ovat Salpalinjan (sinipunainen) ja 1. ms. aikaisia varustuksia (punaiset).

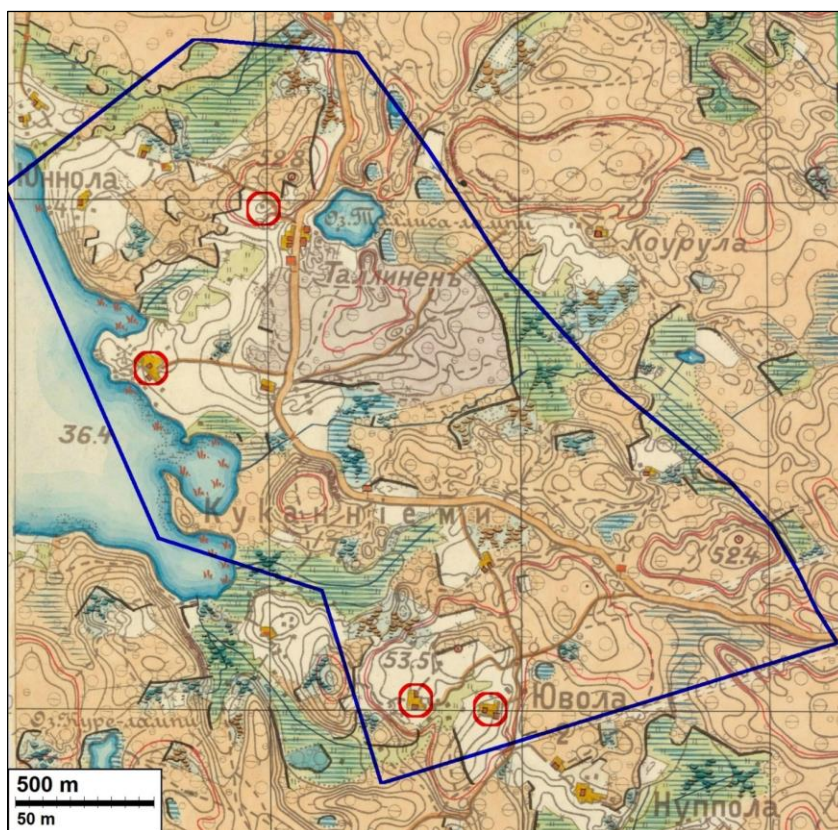
Kohdelista

N	E	Rno	Nimi	Laji	Status	Mjtunnus
6772699	551231	1	JUNNOLA 2	varustus	ei ole mitään	1000017548
6772687	551266	2	PYHÄLAMPI	tervahauta	kiinteä muinaisjäännös (sm)	1000042846
6772201	550926	3	MERENLAHTI TALLI- NEN	talo/keivari	tuhoutunut muinaisjäännös	1000042845
6771623	551362	4	HATKANSUO LOUNAS	tervahauta	kiinteä muinaisjäännös (sm)	uusi
6772353	551339	5	VÄRTÖLÄ	varustus	muu kulttuuriperintökohde (S)	1000019541
6772243	550967	6	JUNNOLA	varustus	muu kulttuuriperintökohde (S)	1000017547
6771180	550990	7	KOROTINMÄKI	varustus	kiinteä muinaisjäännös (sm)	1000017549
6771280	551504	8	HATKANMÄKI	varustus	kiinteä muinaisjäännös (sm)	1000034515
6771360	552024	9	LÄÄNMÄKI	varustus	kiinteä muinaisjäännös (sm)	1000032354
6770907	552340	10	LINNAKONKI	varustus	kiinteä muinaisjäännös (sm)	1000034514
6770881	551903	11	SAIJALA	varustus	kiinteä muinaisjäännös (sm)	1000017550
6770783	551384	12	JUVOLA	varustus	kiinteä muinaisjäännös (sm)	1000034516
6770776	550967	13	MÄKELÄ	varustus	kiinteä muinaisjäännös (sm)	1000034517
6770821	552178	14	OIKOTIEN KOILLISPÄÄ	betonirakenne	muu kohde	uusi

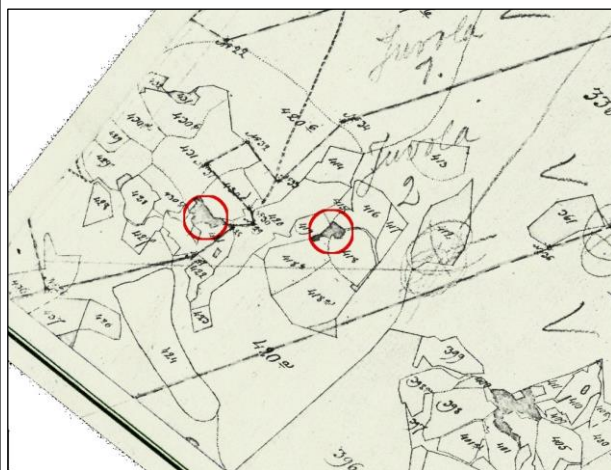
Vanhoja karttoja ja vanhat talot

Ote 1844 Lemnän pitäjänkartasta, jossa vaikuttaisi olevan tällä kohden myöhempää päällepiirrosta, joten kartan käyttö ajoittavana lähteenä on epävarmaa. V. 1831 isojakokartoille merkityt talot, jotka sijoittuvat tutkimusalueelle, on ympäröity sinisellä. Pohjoisin on Tallisen talo, kohde nro 3. Kievari sen kaakkoispuolella, tien varressa on ilmeisesti myöhempi.

Ote v. 1893 senaatinkartasta jossa tutkimusalueen raja sinisellä ja v. 1831 kartan talot ympyröity.

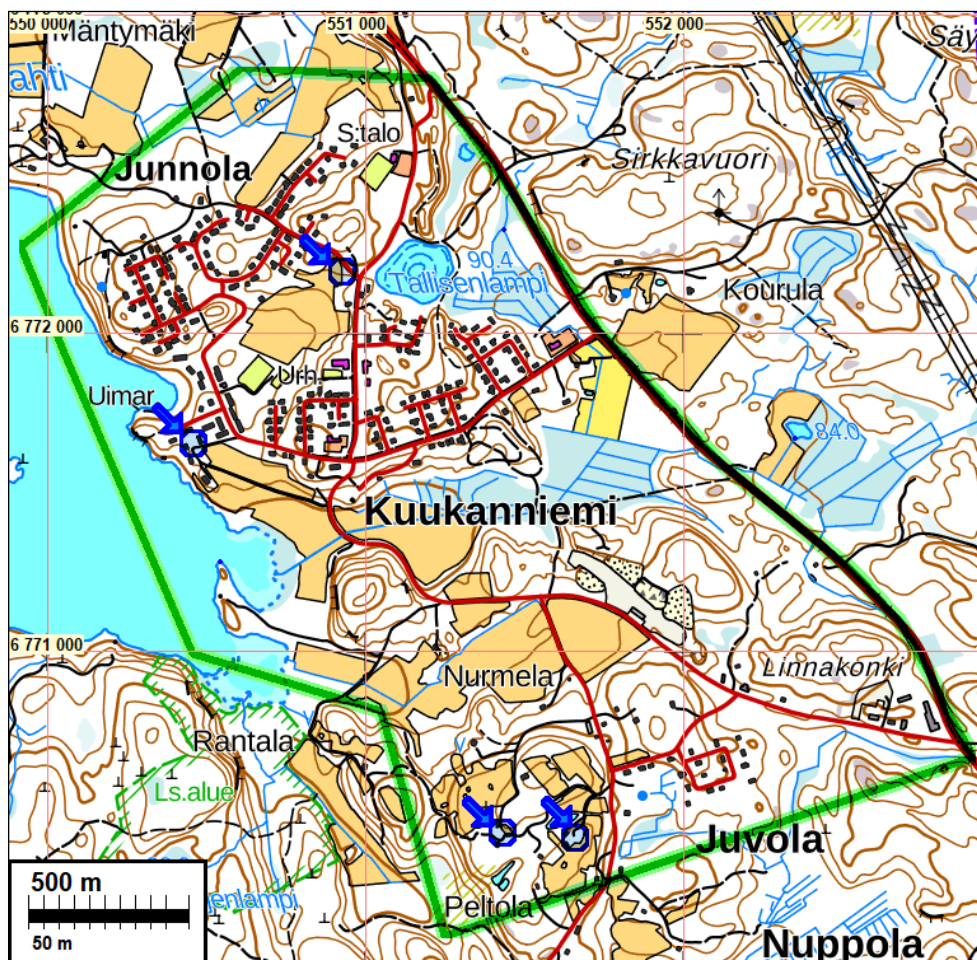

Otteet v. 1831 mitatusta isojakokartasta. Vasemmalla alueen keskiosassa (lännessä, rannassa) sijaitseva Kuukanniemen talo ja oikealla ylhäällä alueen eteläosassa sijaitsevat Juvola ja Kettinen talot. Kaikki nämä ovat edelleen käytössä ja ne sijaitsevat rakennetulla alueella, jonka maankäyttö on ollut yhtäjaksoisesti intensiivistä nykypäiviin. Kartat on käännetty pohjoiseen. Oikealla Tallinen.

Vanhojen talojen paikannukset 1831 kartalta:

N 6772194 E 550928	Tallinen
N 6771654 E 550461	Kuukka
N 6770429 E 551435	Juvola
N 6770414 E 551663	Kettinen

Talot 1831 kartalla on osoitettu sinisellä nuolella ja ympyrällä. Ylhäältä: Tallinen, keskellä rannassa Kuukanniemi, etelässä Juvola ja Kettinen. Tutkimusalueen raja vihreällä.

Inventointi

Lemin kunta on laatimassa yleiskaavaa Kuukanniemen taajaman alueelle. Lemin kunta tilasi hankkeen kaavakonsultin Karttaako Oy:n välityksellä alueen arkeologisen inventoinnin Mikroliitti Oy:ltä. Timo Jussila ja Timo Sepänmaa tekivät maastotyön 8.6.2022 ja Timo Jussila täydensi sitä vielä 22.6.2022.

Alueella ei tiettävästi ole aiemmin tehty systemaattista, nykyaikaista arkeologista inventointia. Viimeksi alueella kartoitti Läänmäen varustuksia allekirjoittanut v. 2019. Alueen eteläosissa sijaitsee 1. ms aikainen varustusketju ja pohjoisosassa Salpalinjan varustusketju, joilla on suljettu Kotajärven ja Saimaan välinen kannas, 1.ms. varustuksilla pohjoisen suuntaan ja Salpalinjalla etelään. Varustukset on rajattu ja merkitty alustavasti muinaisjäännösrekisteriin laserkeilausaineiston perusteella jossain määrin summittaisesti ja ”leveällä pensselillä” – niitä ei oltu vielä maastossa tarkastettu. Lisäksi alueella oli merkitty yksi mahdollinen muinaisjäännös - kieväri - vanhan kartan perusteella alustavana paikannuksena. Se paikannettiin nyt tarkemmin (kohde nro 3, Tallisen talo). Toinen mahdollinen muinaisjäännös oli tervahauta (raportin kohde 2) joka nyt maastossa sellaiseksi todettiin. Muita arkeologisia jäännöksiä alueelta ei tunnettu.

Tutkimusalue rajoittuu lännessä Kotajärveen. Kotajärvi (78 m mpy.) laskee Keskisen ja Särkämäenjoen kautta väliväylään (75 m mpy). Periaatteessa muinainen väliväylä, Saimaan laskujoki-vaiheessa on saattanut ulottua Kotajärvelle. Ehkä kuitenkin Saimaa on jäänyt Nuorakoskelle, mutta on kuitenkin ilmeistä, mm. topografisten havaintojen perusteella, että vedentaso on ollut

samoihin aikoihin (n. 4400 – 4000 eKr.) ja sen jälkeenkin nykyistä hieman korkeammalla runsaan 79 m tasolla. Kotajärveltä ei tunneta esihistoriaa lainkaan.

Alue kuuluu vanhaan Werton jakokuntaan. Alueen maat ovat pääosin (etelästä alkaen) Juvolan, Kuukanniemen ja Merenlahden kyliin ja aivan pieneltä osin pohjoisrajoillaan Hyvärilään ja Värtölään. Vanhin löydetty aluetta kuvaava tarkempi kartta on Werton jakokunnan kartta vuodelta (kartoitus) 1831. Huttulan, Wainikkalan ja Hyvärilän verollepanokartta vuodelta 1769 kuvaa alueen luoteiskolkkaa pieneltä alalta eikä siinä ole muuta kuin metsää.

V. 1831 kartalla alueella on neljä taloa, pohjoisessa Tallinen (Merenlahti 3) keskellä Kuukan-niemi ja etelässä kaksi Juvolan taloa. Kaikki paitsi Tallinen sijaitsevat rakennetuilla alueilla ja ovat edelleen käytössä, intensiivisesti nykypäivään asti asuttuina. Emme näitä pihapiirejä tarkemmin tutkineet, saatoimme todeta, että niiltä tuskin on löydettävissä ehjiä ja tunnistettavia merkkejä paikkojen vanhimmasta asutuksesta. Tallisen vanha tonttimaa sen sijaan on hylätty viimeistään 1900-luvun alkuvuosikymmeninä ja siirtynyt kaakkoon tien varteen. Nyt sen paikalla on vajarakennus eikä alueella havaittu merkkejä vanhasta asutuksesta.

Valmistelu vaiheessa tarkasteltiin maanmittauslaitoksen laserkeilausaineistosta laadittua Museoviraston Museoverkon karttapalvelun vuoden 2022 alussa käyttöön tullutta erittäin tarkkaa pistepilvirinnevarjostetta (joka poistettiin käytöstä syksyllä 2022). Siitä saattoi erottaa varsin tarkasti varustukset. Varustukset todettiin ja rajattiin sen perusteella. Maastossa käytiin toteamassa jokainen varustus ja katsottiin pistepilvirinnevarjosteesta mahdollisesti olevat tulkinnanvaraiset kohdat. Varustuksia ei tarkastettu joko osaltaan – vain pistokokein ja epäselvin osin. Niitä ei siis kartoitettu maastossa samoin kuin tehtiin v. 2018 osalla Läänmäen varustuksia. Varustukset saatiin kuitenkin luotettavasti rajattua. Pistepilvirinnevarjosteesta digitoitiin taisteluhaudat (maastohavainnoin korjattuna).

Lisäksi tarkastettiin em. pistepilvirinnevarjosteesta näkyviä varustuksista erillisiä kuoppia. Yksi niistä osoittautui tervahaudaksi, muut olivat luontaisia tai nykyaikaisia kaivantoja, joita alueella on runsaasti. Rantoja kierreltiin sillä silmällä, että löytyisi esihistorialliselle asuinpaikalle sopivia maastonkohtia. Sellaisia ei löytynyt – rannat (nykyiset ja muinaiset) ovat jyrkkiä (pohjoisosassa), kivikkoa tai rakennettua ja peltoa. Pellot olivat ummessa ja niitä ei katsottu. Paikoin (vähäisillä rakentamattomilla ja metsäisillä rannoilla) tehtiin lapionpistoja ja koekuoppia, mutta tuloksetta.

Tulos

Alueella havaittiin yksi uusi kohde, tervahauta (kohde nro 4). Yksi ennestään rekisteriin merkitty varustuskohde ehdotetaan poistettavaksi tai siirrettäväksi muualle, koska sen ilmoitetulla kohdalla ja lähellä ei ole mitään (kohde nro 1). Mahdollinen muinaisjäännös (kohde nro 3) Tallisen kieväri paikannettiin uudestaan ja todettiin se Tallisen taloksi, jonka paikka on nyt rakennettu, eli mahdollinen muinaisjäännös osoittautui arkeologisessa mielessä tuhoutuneeksi eli ”mahdotto-maksi”. Varustuksia alueella on runsaasti jaettuna yhdeksäksi kohteeksi (5-13). Lisäksi havaittiin yksi mahdollinen varustus, joka kuitenkin on siksi epäselvä, että se todettiin muuksi kohteeksi (kohde nro 14).

Alueella on siis nyt kaikkiaan 11 arkeologista suojelukohdetta – kaksi kohteista ovat ns. muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita (Salpalinjan varustuksia, kohteet 5 ja 6) muut ensimmäisen maailmansodan aikaisia varustuksia, kiinteitä muinaisjäännöksiä.

1.12.2022

Timo Jussila

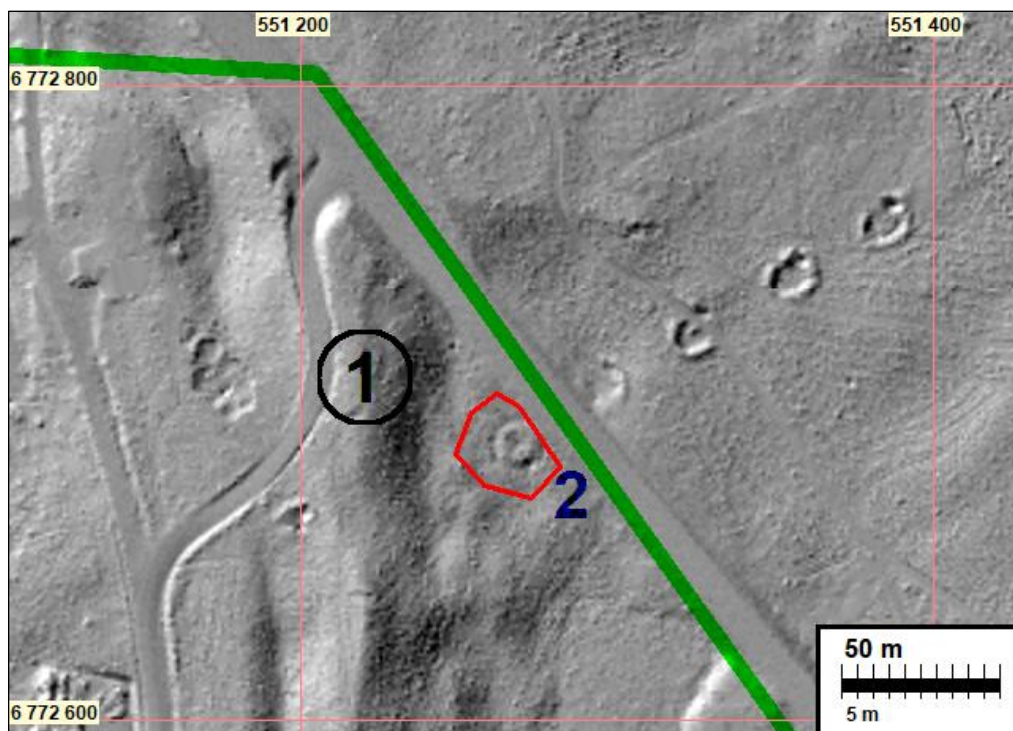
Koordin: N: 6772687 E: 551266

Tutkijat: Jussila ja Sepänmaa 2022 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Lemin kirkosta 8,3 km itään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: mahdollinen muinaisjäännös. Mahdollinen tervahauta on tunnistettu laserkeilausaineistosta. Kohdetta ei ole tarkastettu maastossa.

Jussila & Sepänmaa 2022: paikalla on heti tiepenkereen kupeessa ehjä tervahauta, halkaisija 14 m vallin reunoilta, halssi etelään.

Tervahauta rajattu punaisella. Tien koillispuolella oletettavasti 2. ms aikaisia telttakuoppia. Nro 1 on muinaisjäännösrekisterin kohde, joka esitetään poistettavaksi tai siirrettäväksi telttakuoppien kohdille.

Pusikon peittämän tervahaudan halssikuoppa

4 LEMI HATKANSUO LOUNAS

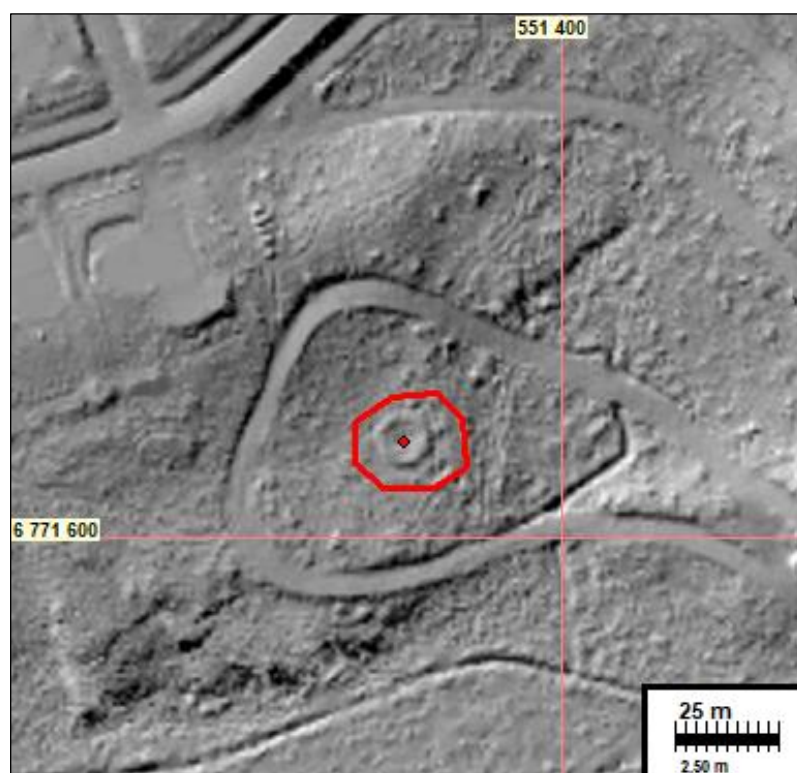
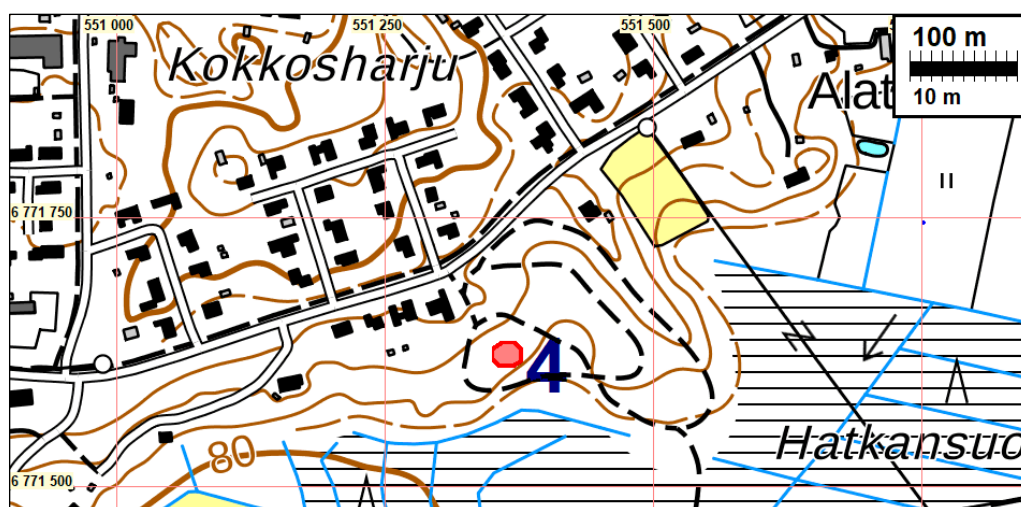
Mjtunnus: uusi
Status: kiinteä muinaisjäänös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 6771623 E: 551362

Tutkijat: Jussila ja Sepänmaa 2022 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Lemmin kirkosta 8,1 km itään.

Huomiot: Paikalla on iso matalavallinen tervahauta, halkaisija 15 m. halssi kaakkoon. Hiek-
kakangasta. Avointa.

Iso laakea tervahauta – erottuu maastossa selvästi, kuvassa huonosti. Etelään.

5 LEMI VÄRTÖLÄ

Mjtunnus: 1000019541
 Status: muu kulttuuriperintökohde (S)
 Ajoitus: historiallinen: 2. ms.
 Laji: varustus

Koordin: N: 6772353 E: 551339

Tutkijat: Lagerstedt 2011 inventointi, Jussila ja Sepänmaa 2022 inventointi

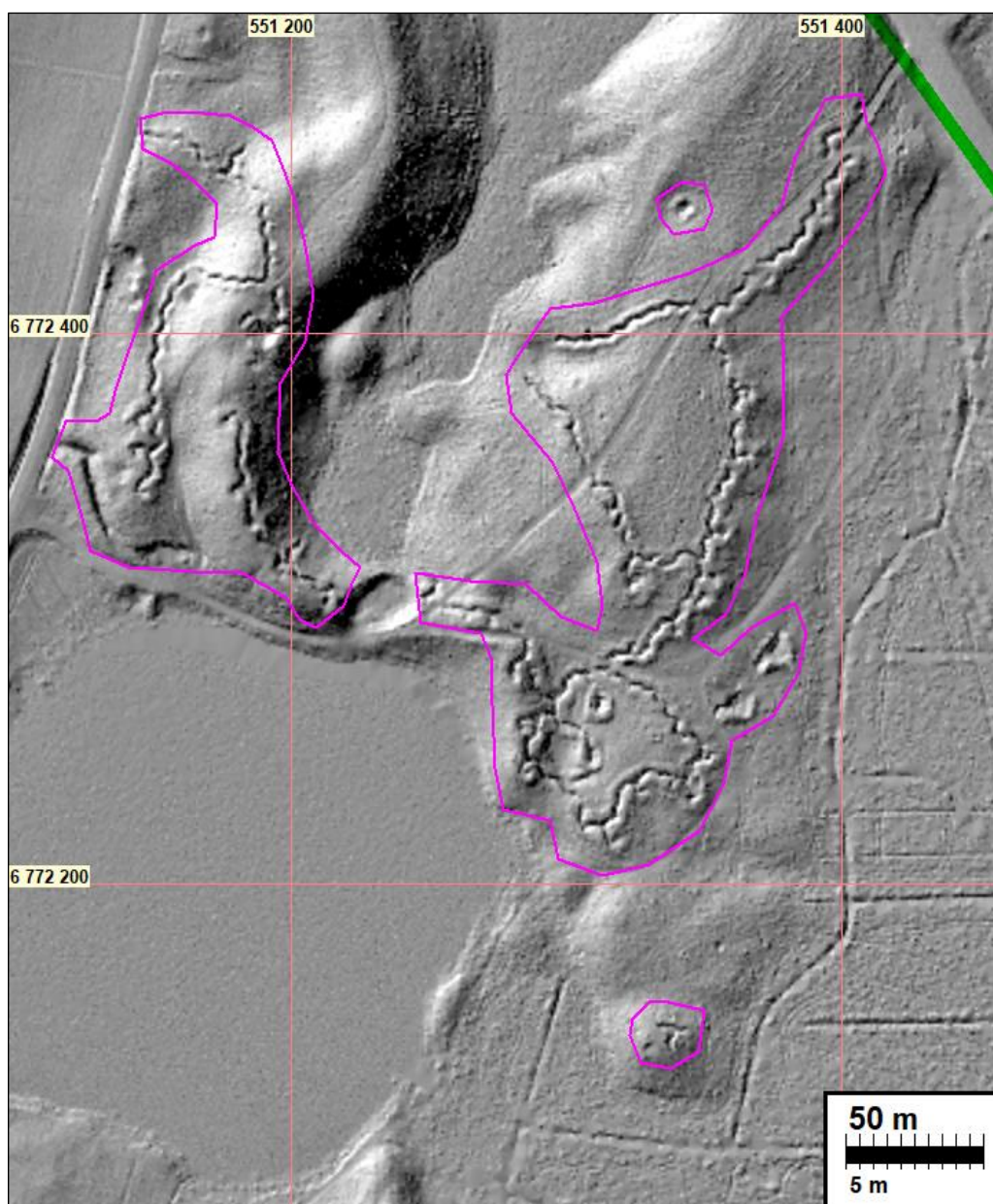
Sijainti: Paikka sijaitsee Lemmin kirkosta 8,2 km itään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kohde on osa Salpalinjan puolustusketjua. Kohde on kenttälinoitettu puolustuslinja Kotajärven ja Jokilahden välisellä kankaalla, jonka linnoittaminen aloitettiin loppukesällä 1944. Alueella on kenttälinoitettuja, lähinnä maahan kaivettuja yhdys- ja taisteluhautoja tuliasemineen. Torjuntasuunta on kaakkoon. Alueen linnoitteita ei ole tutkittu kauttaaltaan. Osa linnoitteista on jäänyt Kuukanniemen alueella pihamaiden alle.

Jussila & Sepänmaa 2022:

Mikkelin tien länsi-lounaispuoleinen osa kohteesta tarkastettiin. Alueella on melko hyvin säilynyttä varustusta - taisteluhautaa ja kaksi korsi tai telttakuoppaa. Kohteen rajaus tarkastettiin. Tässä raportissa kohteen sijaintipiste osoittaa siis sen lounaispuoliskoa.

Korsu- /telttakuopat
 N 6772446 E 551342
 N 6772265 E 551312
 N 6772266 E 551360
 N 6772285 E 551375

Ehdotettu suojelualuearajaus sinipunaisella.

Varustuksen länsiosan taisteluhautaa

Varustuksen itäosan taisteluhautaa

6 LEMI JUNNOLA

Mjtunnus: 1000017547
 Status: muu kulttuuriperintökohde (S)
 Ajoitus: historiallinen: 2.ms.
 Laji: varustus

Koordin: N: 6772243 E: 550967

Tutkijat: Jussila ja Sepänmaa 2022 inventointi

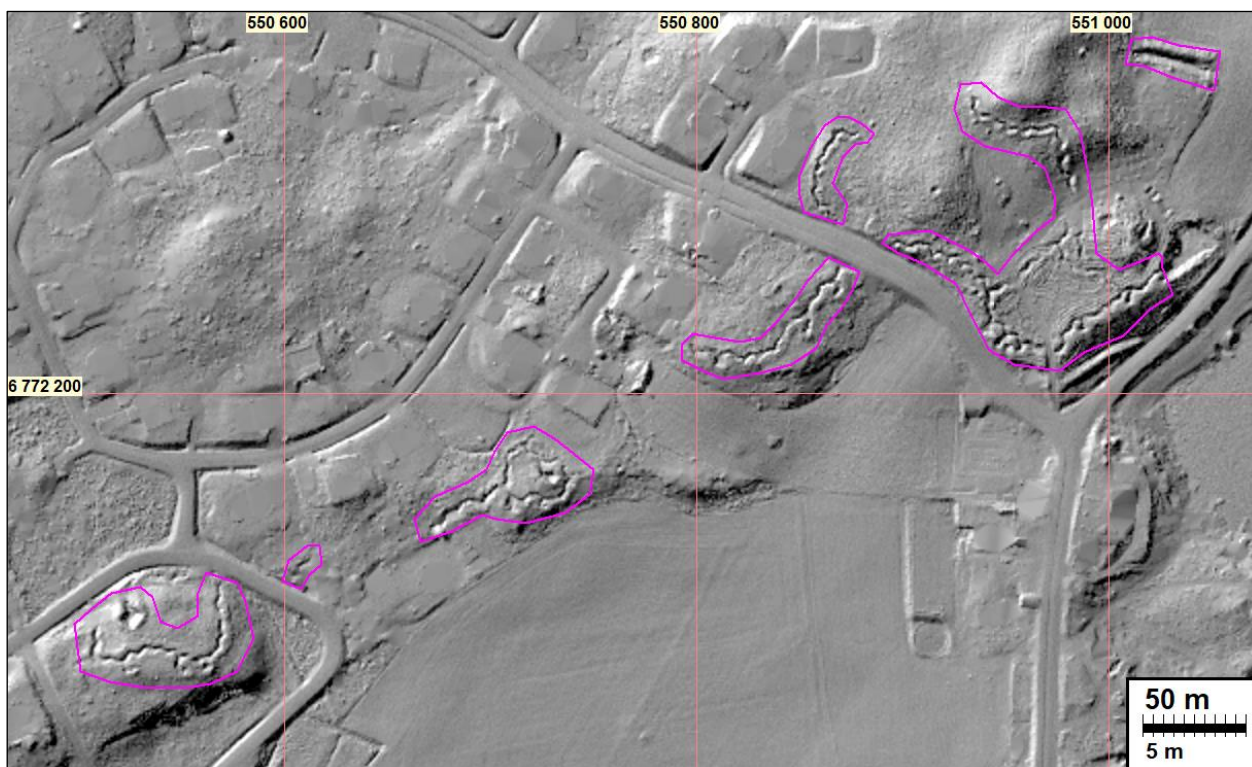
Sijainti: Paikka sijaitsee Lemin kirkosta 7,8 km itään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Alueella on ensimmäisen maailmansodan aikaisia varustuksia. Muinaisjäännösalue on rajattu laserkeilausaineiston pohjalta. Kohde pitää tarkastaa maastossa.

Jussila & Sepänmaa 2022: Osittain tuhoutunutta taisteluhautavarustusta neljässä ryhmässä. Osin kallioon louhittua, osin maahan kaivettua. Yksi korsu- tai telttakuoppa: N 6772091 E 550524, läntisimmän varustuksen keskellä. Varustukset mainitaan 1. ms aikaisiksi, mutta ainakin suurimmassa osassa niitä näyttäisi torjuntasuunta olevan etelä-kaakko ja koko varustus olisi taktisesti järkevä kaakon suunnan torjuntaan ja järjetön pohjoisen suuntaan. Olisiko molempia sekaisin?

Länsiosan varustuksien jäännöksiä

Ehdotettu suojelualuerajaus sinipunaisella.

Itäosan taisteluhautaa

7 LEMI KOROTINMÄKI

Mjtunnus: 1000017549
 Status: kiinteä muinaisjäänös (sm)
 Ajoitus: historiallinen: 1. ms.
 Laji: varustus

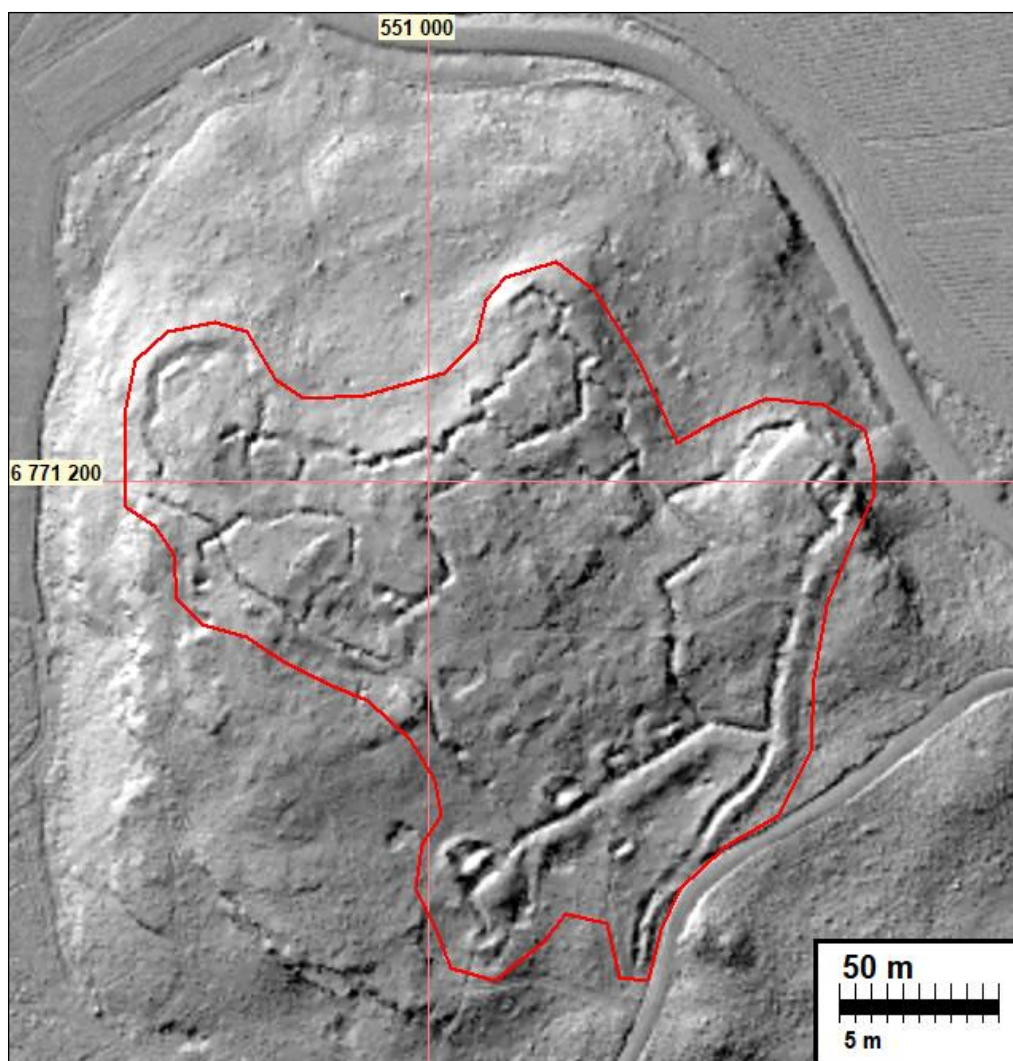
Koordin: N: 6771180 E: 550990

Tutkijat: Jussila ja Sepänmaa 2022 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Lemmin kirkosta 7,6 km itään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Alueella on ensimmäisen maailmansodan aikaisia varustuksia. Aluerajaus tehty lidar-aineiston perusteella 29.1.2019. Kohde pitää tarkastaa maastossa.

Jussila & Sepänmaa 2022: Maahan ja kallioon louhittua taisteluhautaa ja neljä isoa korsukuoppaa etelärinteessä syvän kaivannon yhdistämänä. Korsukuopat: N 6771082 E 5510110, N 6771103 E 551041, N 6771114 E 551057, N 6771122 E 551073

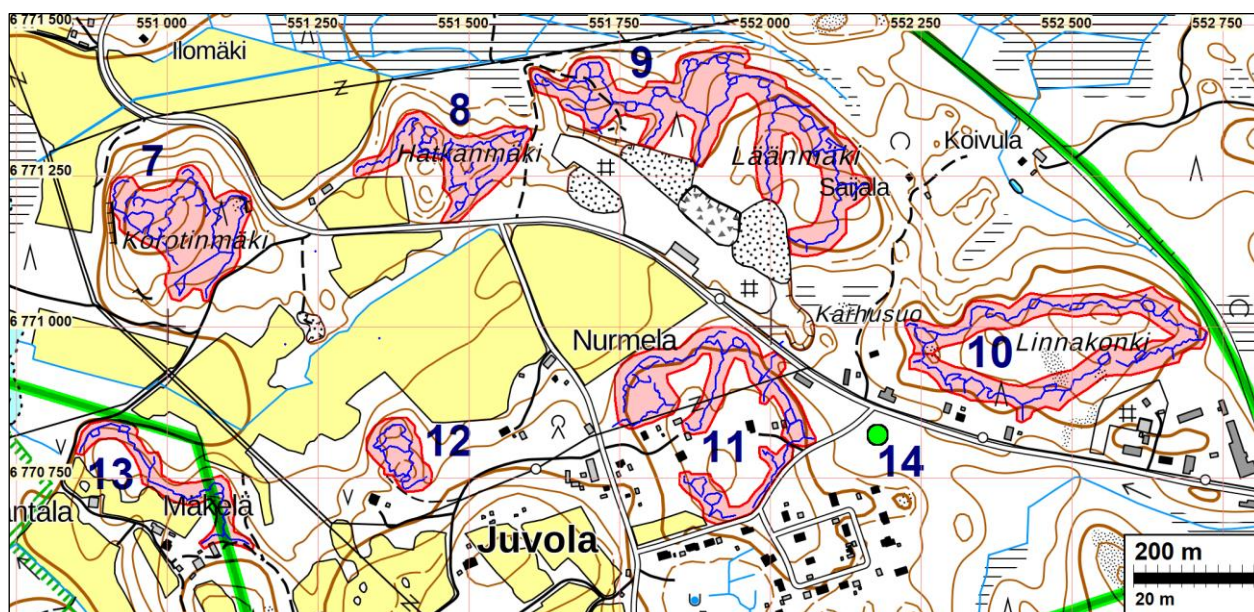
Ehdotettu muinaisjäännösrajaus punaisella.

Eteläisintä suoraa kaivantoa jonka kupeessa korsukuopat

Mäen laen taisteluhautaa

Kohteet 7-14, taisteluhaudat sinisellä viivalla

8 LEMI HATKANMÄKI

Mjitunnus: 1000034515

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: historiallinen: 1. ms.

Laji: varustus

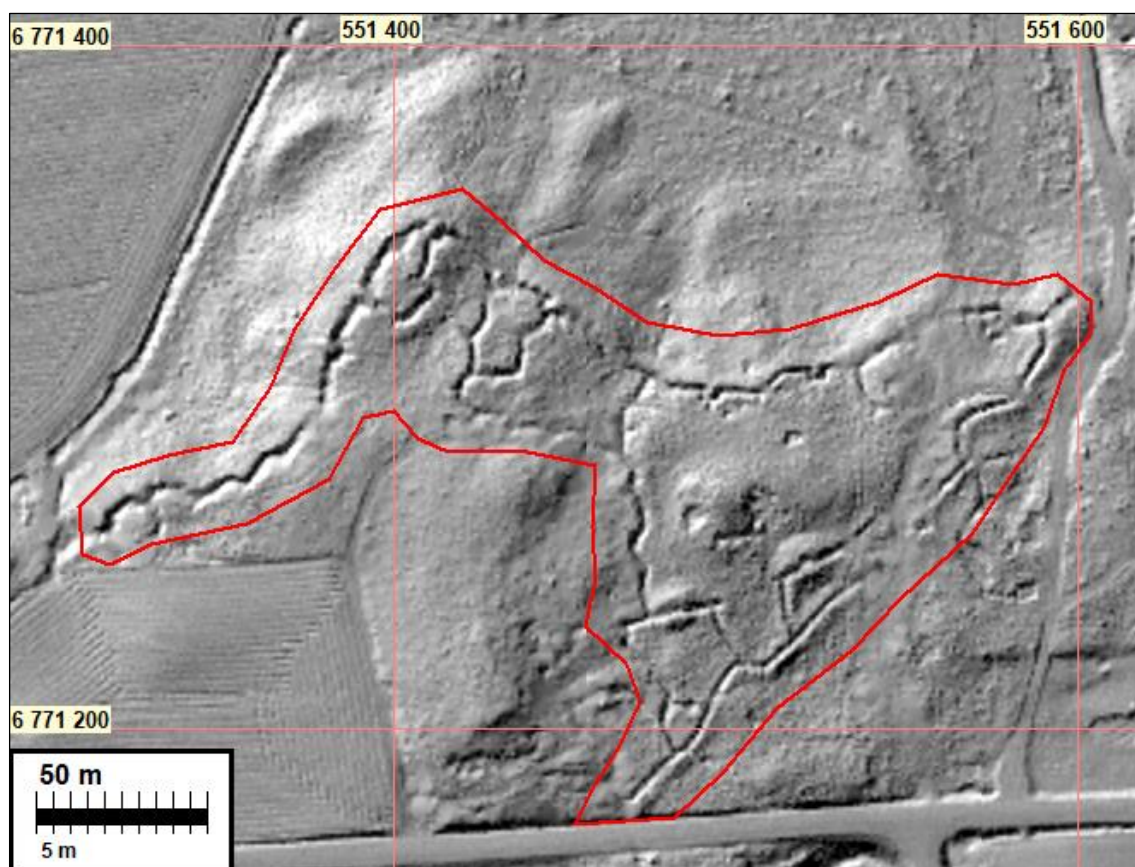
Koordin: N: 6771280 E: 551504

Tutkijat: Jussila ja Sepänmaa 2022 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Lemmin kirkosta 8,1 km itään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Alueella on ensimmäisen maailmansodan aikaisia varustuksia. Aluerajaus tehty lidar-aineiston perusteella 29.1.2019.

Jussila & Sepänmaa 2022: Alueella maahan kaivettuja ja kallioon louhittua taisteluhautaa, Itäpäässä metsänhoidon runtelemia.

Ehdotettu muinaisjäännösrajaus punaisella.

9 LEMI LÄÄNMÄKI

Mjtunnus: 1000032354
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen: 1. ms.
 Laji: varustus

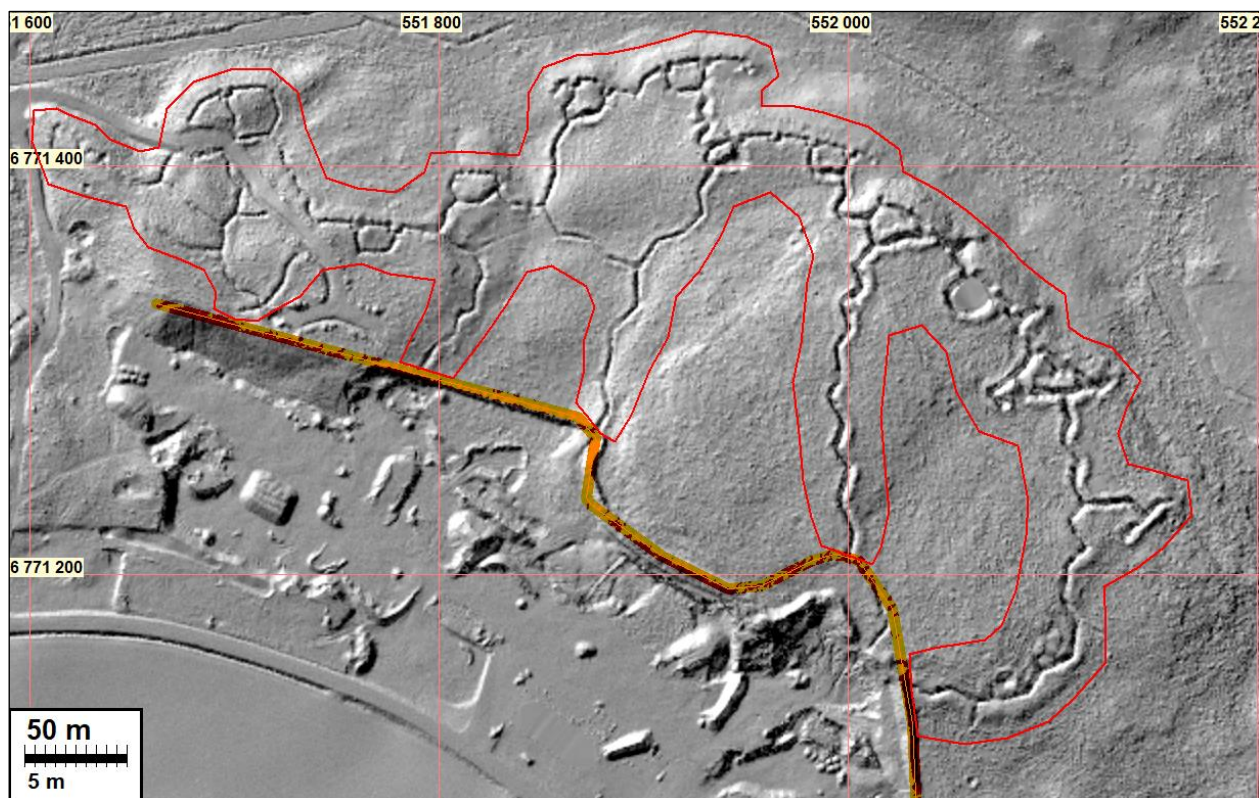
Koordin: N: 6771360 E: 552024

Tutkijat: Jussila 2019 kartoitus, Jussila ja Sepänmaa 2022 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Lemmin kirkosta 8,6 km itään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Alueella on ensimmäisen maailmansodan aikaisia taistelukaivantoja. Kohteen eteläosassa olevat kuopparakenteet saattavat ajoittua myös toiseen maailmansotaan. Alueen rajausta perustuu LIDAR-aineistoon. Ainoastaan kohteen eteläosaa on tarkastettu maastossa.

Jussila & Sepänmaa 2022: Alueen länsiosaa kartoitettiin vuonna 2019 (Jussila, Mikroliti Oy, Läänemäki länsiosa, 1. ms. varustusten kartoitus). Maanotoalue mäen eteläpuolella on jonkun verran laajentunut pohjoiseen sitten v. 2019. Itäpään eteläpuolella joissain lidareissa näkyvät kuopat eivät ole ns. mitään. Varustus on yhtenäinen.

Ehdotettu muinaisjäännösrajaus punaisella. Maanottoalueen kaivetun alueen pohjoisraja ruskealla (inventoinnin hetkellä)

Kaakkoisimman osan taisteluhautaa ja sen taakse rinteeseen levitettyä louhintajätettä.

10 LEMI LINNAKONKI

Mjtunnus: 1000034514
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen: 1. ms.
 Laji: varustus

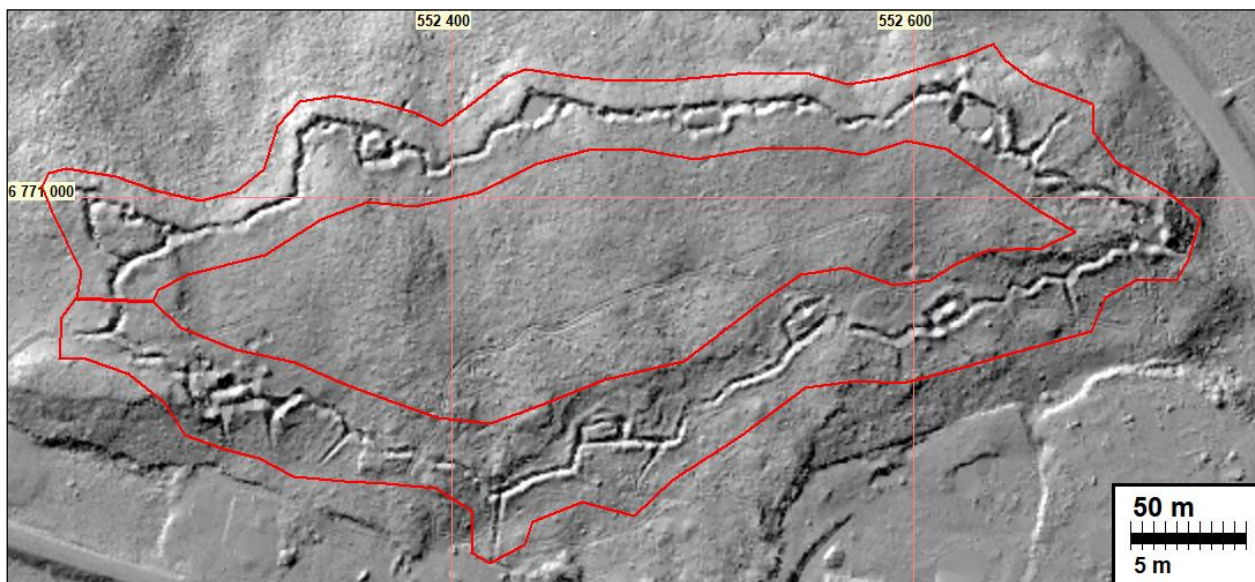
Koordin: N: 6770907 E: 552340

Tutkijat: Jussila ja Sepänmaa 2022 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Lemin kirkosta 9,0 km itään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Ensimmäisen maailmansodan aikaisia taistelukaivantoja. Aluerajaus tehty lidar-aineiston perusteella 29.1.2019. Kohde on tarkastettava maastossa.

Jussila & Sepänmaa 2022: Alueella kallioon louhittua ja maahan kaivettua taisteluhautaa. Ehjä kokonaisuus.

Länsipään luoteiskolkan kallioon louhittua taisteluhautaa

11 LEMI SAIJALA

Mjtunnus: 1000017550
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: varustus

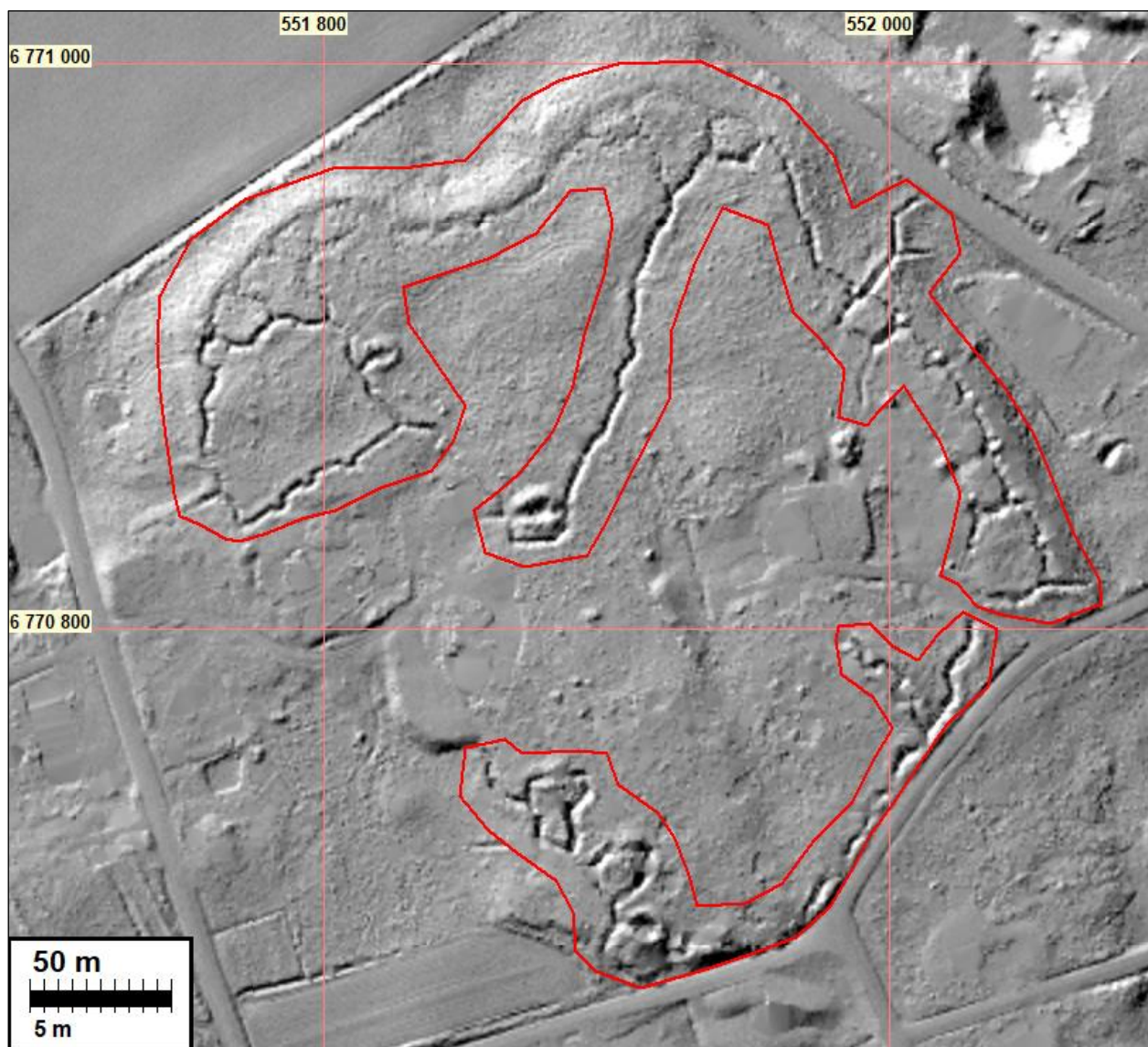
Koordin: N: 6770881 E: 551903

Tutkijat: Jussila ja Sepänmaa 2022 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Lemmin kirkosta 8,5 km itään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Alueella on ensimmäisen maailmansodan aikaisia varustuksia. Aluerajaus tehty lidar-aineiston perusteella 29.1.2019. Kohde pitää tarkastaa maastossa.

Jussila & Sepänmaa 2022: Alueella kallioon louhittua ja maahan kaivettua taisteluhautaa. Osin tuhoutuneita.

12 LEMI JUVOLA

Mjtunnus: 1000034516
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: varustus

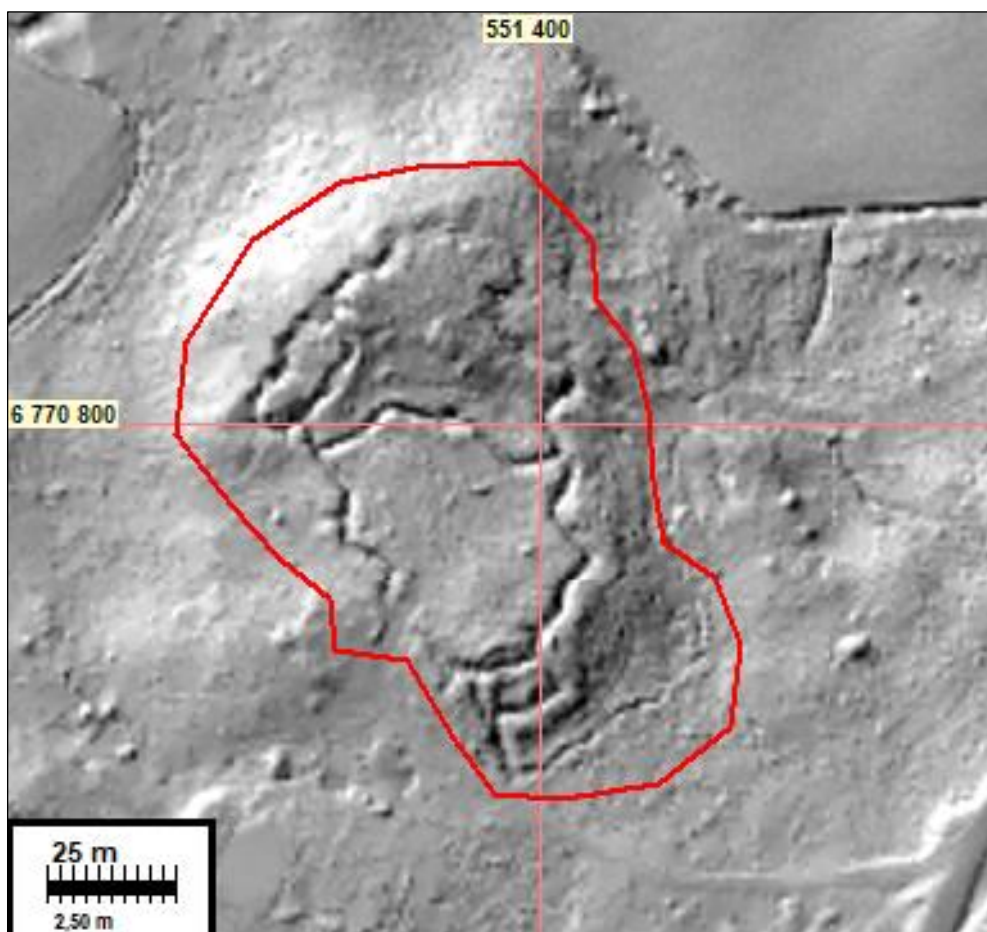
Koordin: N: 6770783 E: 551384

Tutkijat: 0

Sijainti: Paikka sijaitsee Lemmin kirkosta 7,9 km itään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Alueella on ensimmäisen maailmansodan aikaisia varustuksia. Aluerajaus tehty lidar-aineiston perusteella 29.1.2019. Kohde pitää tarkastaa maastossa.

Jussila & Sepänmaa 2022: Maahan kaivetun ja kallioon louhitun taisteluhaudan jäännöistä. Ehjä kokonaisuus.

Muinaisjäännösrajaus ehdotus punaisella.

13 LEMI MÄKELÄ

Mjtunnus: 1000034517
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen: 1. ms.
 Laji: varustus

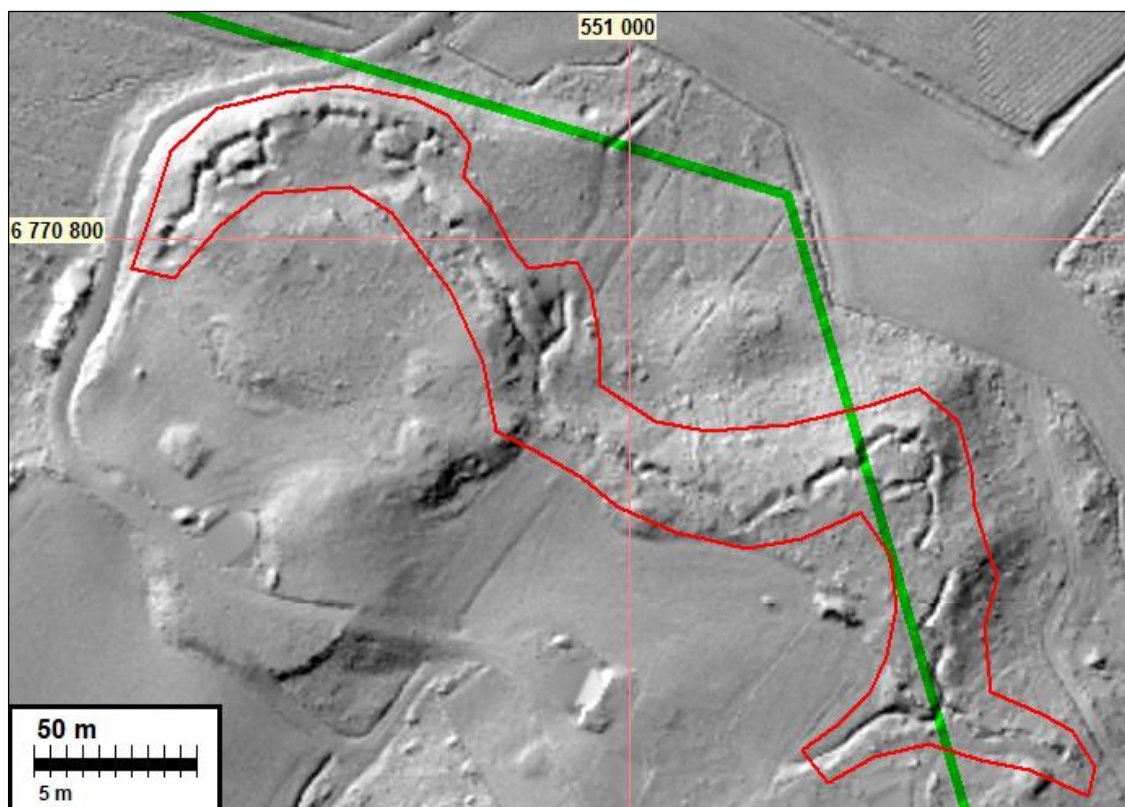
Koordin: N: 6770776 E: 550967

Tutkijat: Jussila & Sepänmaa 2022

Sijainti: Paikka sijaitsee Lemin kirkosta 7,5 km itään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Alueella on ensimmäisen maailmansodan aikaisia varustuksia. Aluerajaus tehty lidar-aineiston perusteella 29.1.2019.

Jussila & Sepänmaa 2022: Alueella hyvä - ja huonokuntoista taisteluhautaa.

Muinaisjäännösrajaus ehdotus punaisella.

Muut kohteet

1 LEMI JUNNOLA 2

Mj-tunnus: 1000017548

Status: ei ole mitään

Ajoitus:

Laji: ei ole

aiemmin: kiinteä muinaisjäännös

aiemmin historiallinen: 1. ms

aiemmin: puolustusvarustukset

Koordin: N: 6772699 E: 551231

Tutkijat: Jussila ja Sepänmaa 2022 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Lemmin kirkosta 8,2 km itään.

Huomio: Muinaisjäännösrekisteri: Alueella on ensimmäisen maailmansodan aikaisia varustuksia. Kohde pitää tarkastaa maastossa.

Jussila ja Sepänmaa 2022: alueella ei ole varustuksia annetun koordinaattipisteen tienoilla eikä kauempanakaan Mikkelintien länsipuolella. Sen itäpuolella tällä tasalla on telttakuoppia, lähin 70 m itään. Lähistöllä on maanottokuoppia. Ehdotamme että muinaisjäännös poistetaan tai siirretään muualle, ehkäpä Mikkelintien itäpuolelle, missä sijaitsevat kuopat eivät vielä kuulu mihinkään arkeologiseen kohteeseen.

3 LEMI MERENLAHTI TALLINEN

Mjtunnus: 1000042845
 Status: tuhoutunut muinaisjäännös
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: Kievari

Koordin: N: 6772201 E: 550926

Tutkijat: Jussila ja Sepänmaa 2022 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Lemmin kirkosta 7,7 km itään.
 Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: mahdollinen muinaisjäännös. Tallisen tila on kuvattu pitäjänkartoissa 1700- ja 1800-luvuilla Tallisenlammelta itään ko. mäelle. Tallinen toimi Ylisen Viipurintien varressa kestikievarina. Kohdetta ei ole tarkastettu maastossa.

Jussila & Sepänmaa 2022:

Muinaisjäännösrekisteriin merkitty mahdollinen muinaisjäännös "Tallinen" ei ole sijainnut rekisterissä oletetulla mäellä, vaan siitä itä-kaakkoon.

Vuoden 1831 kartalta paikantuu Merenlahti nro 3 niminen rakennus eli Tallisen perintöalo muinaisjäännösrekisterissä olleesta koordinaatista (N 6772249 E 550841) 100 m itäkaakkoon jokseenkin tarkasti. Samaan kohtaan paikantuu pitäjänkartan rakennus - tosin se on piirretty 1831 kartan perusteella. Paikka on nyt Lepikontien varressa, Juvolantien risteyksestä n. 60 m luoteeseen. Talo on saattanut sijaita hieman lännempänä pellossa, sen reunalla, mihin viittaa 1927 tehty toimituskarttajäljennös. Kohdalla on nyt ulkorakennus, eikä pellossa mitään näkyvissä.

Kyseessä lienee ollut Tallisen talo joka sitten on siirtynyt Juvolan tienvarteen jossa Tallinen on 1927 kartalla ja jossa pitäjänkartalla on kievarin merkki. Sillä kohden ei ole mitään v. 1831 kartalla. Pitäjänkartalla vaikuttaa olevan päälle piirrosta Kuukanniemen alueella, joten se ei ole luotettava ajoitus taloille. On ilmeistä, että siihen on jälkikäteen piirretty kievarimerkki Juvolantien varteen ja myöhemmin myös talo on siirtynyt sinne.

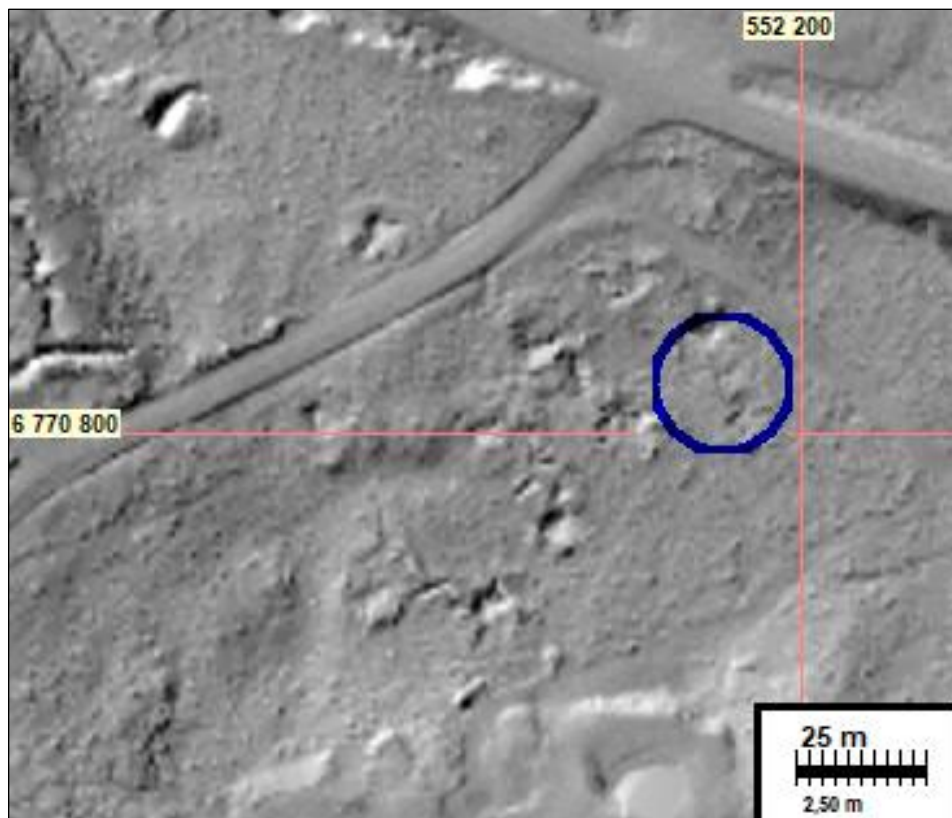
Valitettavasti paikalta ei otettu kuvaa. Tässä linkki Google StreetView:iin, katselu suunta etelään ja vanha talonpaikka kuvan keskellä olevan vajan kohdalla.

<https://www.google.fi/maps/place/Lepikontie+10,+54850+Lemi/@61.0814574,27.9441077,3a,90y,189.76h,75.53t/data=!3m6!1e1!3m4!1s!17oesnrIVcpgfAJkISVHQ!2e0!7i13312!8i6656!4m5!3m4!1s0x469092e123711947:0xd0949bfbaf1fff6d!8m2!3d61.0814678!4d27.9439282?hl=fi>

1831 karttaote s. 5

Sijainti: Paikka sijaitsee Lemmin kirkosta 8,7 km itään. Oikotien ja Pajatien risteyksen eteläpuolella.

Huomiot: Paikalla on hieman maanpinnan alapuolella hyväkuntoinen, betonista valettu Y-muotoinen n. 15 m pitkä käytävä, jonka päät ovat avoimet. Sisälle pääsee laskeutumaan eteläisestä suuaukosta helposti ja voi kävellä läpi muille, tukkoisemmille aukoille. Rakenteen lounaispuolella on maakuoppia, jotka vaikuttavat sortuneilta telttakuopilta. Betonirakenteen funktio on arvoitus. Sillä ei näytä olevan "mitään virkaa". Kuoppien funktio on myös oletus. Ehkä ei ole järkevää arvioida näitä suojelekohteiksi, ennen kuin niistä saa parempaa tietoa.

Betonirakenne sinisen ympyrän kohdalla.

Betonirakenteen eteläinen suuaukko.

Rakenne sisältä.

